

*Spedizione in abbonamento postale.
Poština plačana v gotovini*

VIGRED

ŽENSKI LIST

LETO 1942-XXI

12

»VIGRED«, ženski list. — Izhaja vsak mesec. — Naročnina znaša lir 11.50. Če se naroči 20 izvodov pod enim naslovom, samo lir 9.50.

Izdaja konzorcij »Vigredi« (Vida Mašič) v Ljubljani, Slomškova ulica 1. — Uredništvo (odgovorna urednica Zora Poženel) in upravništvo Slomškova 1.

Tiska Zadrúžna tiskarna (M. Blejec) v Ljubljani.

VSEBINA: Glej, Gospod prihaja in Njegova roka bo vladala. — Neobhojena razpotja (Janez Jalen). — Šopek marjetic (Jože Krivec). — V naših domovih. — Za pridne roke.

Vigred za leto 1943

S to številko zaključuje Vigred svoj devetnajsti in polovico dvajsetega letnika. Ves ta čas je zvesto prihajala k slovenskim ženam in dekletom kot prava prijateljica in jim je s primernim branjem skušala krajšati čas, pa tudi podati marsikateri koristni nauk. Da se je tako zelo razširila, so v veliki meri pripomogle pridne poverjenice in nabiralke novih naročnic ob vsakem novem letu. Uprava in uredništvo sta prepričana, da bodo le-te tudi za prihodnje leto skušale svojemu listu pridobiti čim več novih naročnic.

V znak nekoliškega priznanja za to delo razpisujeta tudi letos za najpridnejše nabiralke običajne nagrade. Pogoji za doseg nagrade je, da je **celoletna naročnina plačana do konca meseca marca 1943**. Za nove naročnice se smatrajo tiste, ki niso doslej prejemale Vigredi ne na svoj, ne na skupen naslov poverjenice.

Naročnina znaša 11.50 L.

Nagrade so sledeče:

Za 15 novih naročnic 60 L v gotovini ali primeren predmet za to ceno.

Za 10 novih naročnic poljuben predmet v vrednosti 40 L.

Za 5 novih naročnic poljuben predmet v vrednosti 20 L.

Za 3 nove naročnice plačana naročnina za 1 izvod Vigredi 1943.

Predmeti za nagrade so knjige in gospodinjski predmeti.

DEKLETA IN ŽENE NA DELO ZA SVOJ LIST!

V I G R E D

ima v zalogi in priporoča:

1. »Mati vzgojiteljica«	L 6.50
2. »Med pomladjo in poletjem«	„ 4.—
3. »Predavanja socialnega tečaja«	„ 4.—
4. »Materam«	„ 1.50
5. »Kuhaj varčno in dobro«, II. zv.	„ 1.50
6. »Praktični nasveti gospodinji«	„ 1.50
7. »Higiena žene«	„ 1.50
8. »Higiena hiše«	„ 1.50
9. »Zdravilne rastline«	„ 1.50

Knjižice 4. do 9. morete plačati tudi v pisemskih znamkah

»Glej, Gospod prihaja in njegova roka bo vladala«

Izaija 40, 10.

Poročilo, da se božič bliža, daje zimskim tednom pred božičem posebno barvitost. Otroci so prvi, ki se razvesele božiča. Pa tudi odraslim se razveseli srce ob misli na nekdanje veselo pričakovanje božičnih praznikov in njihovih dobrot. Celotaki, ki so vero v božje Dete izgubili, so v predbožičnem času vsi prevzeti ob pripravah na božič, četudi so nagibi za te priprave drugačnega izvora. Vsi ti se hočejo veseliti, brez pravega vzroka, ki je in ostane betlehemsko Dete, hočejo praznovati božič, četudi so smisel zanj izgubili.

»Gospod pride!« To je veliko, sveto adventno oznanilo, ki se vsako leto nanovo poživi. Rešenik iz velike stiske prihaja, osvoboditelj iz bede celega sveta in iz vseh bolečin življenja; odrešenik iz greha in grešnih spon, ki z nepopisno pezo strašno leži na človeških dušah in muči človeška srca.

Kralj, Čudežni, Emanuel, Bog z nami — prihaja!

»Gospod je prišel!« Dolgo časa je bilo, kakor da je Bog pozabil na ves svet in na vse ljudi in da jih je prepustil brez usmiljenja hoditi lastna pota, brez pomoči in brez luči iz višin. Toda molili in peli so:

»Vi oblaki ga rosite!« In nebo je slišalo in uslišalo te prošnje, ki so trajale dolgih štiri tisoč let, uslišalo je neprestane prošnje ubogega človeštva, vseh zemeljskih trpinov, ki so romali po svetu brez miru, brez počitka, brez cilja, brez doma.

In pretrgali so se temni oblaki, Večni pa je poslal svojega Sina, ki je privzel podobo hlapca in je postal človek, »spčet od svetega Duha, rojen iz Marije Device. In Beseda je meso postala in je med nami prebivala.«

Srečna zemlja! Došlo ti je rešenje!

Tako tudi zdaj prihaja! Z vsem nebeskim blagoslovom in z vso milostjo zveličanja prihaja Odrešenik vsako leto k vsem, ki so blage volje. Vsi ti ga sprejmo z vero in zavestjo, da je vsa sedanja beda vsega sveta, ki čaka Njegove rešitve tudi še sedaj, četudi je od Njegovega prvega prihoda minilo že skoro dva tisoč let in je tedaj prvič zemlja zaslišala veselo oznanilo: »Mir ljudem na zemlji!«

Pride, zopet pride! O, veselo, preveselo poročilo za nas vse!

Pripravimo mu pot! Naj najde v naših srcih prijetno bivališče!

Pridi, Odrešenik sveta!

Neobhojena razpotja

Janez Jalen — (Konec)

Požeto polje

Spet je bila nedelja popoldan. Vročina je pripekala in soparno je bilo. Če prej ne, bo ponoči huda ura.

Danejeva Vida tokrat ni šla v cerkev. Včeraj je ves dan žela jaro rž. Pa utrujenost bi že še premagala. Drugače ji ni bilo nekaj prav. Ko je pospravila v kuhinji, je odšla v zgornjico in legla. Zaspati pa ni

mogla. Dramile so jo muhe, ki so ji nagajale. Še bolj pa misli, ki ji niso dale pokoja.

Vida se zadnje čase ni počutila dobro. Hujšati je pričela in vedno je bila zamišljena. Nekajkrat, ko jo drugi niso videli, je že tudi jokala. Pa bi ne mogla povedati, ali od jeze ali od žalosti. »Kaj se ženi, če se ne zna,« se je hudovala na Brdnikovega Ivana.

Kakor že večkrat, si je Vida tudi to popoldne obnovila dogodbe zadnjih mesecev.

Od začetka je vse tako lepo kazalo. Za veliko noč sta si z Ivanom voščila praznike. On ima lepo pisavo. Dokaj lepšo kakor pa sama. Človek bi skoraj mislil, da je hodil kaj več v šolo, pa ne samo doma. Pa ni. To dobro ve. Na velikonočni ponedeljek je prišel pobirat pirhe. Ve, kaj se spodobi. Vsi so ga sprejeli kakor domačega. Jeranu in Alenki je bil Ivan kaj všeč. Alenka je samo to vedela reči, pa seveda samo Vidi in mami, da bi bilo bolj prav, če bi bil toliko starejši od Vide, kolikor je mlajši.

Potem ji je prav vsak teden pisal, včasih še po dvakrat. In ona njemu tudi. V vas je prišel tudi vsako nedeljo. Samo eno je izpustil. Takrat je pa lilo kakor iz škafa. Je pa čim dalje bolj priganjal za poroko. Pa so se dogovorili tako nekako, za po Malem šmarnu. O binškoštih pa, ko mu je Matija povedal, da bo moral še kar tik do adventa počakati, se je pa prav malo razhudil. Da ga vsi skupaj vlečejo je rekel. Sicer ni odšel sprt. Ni ga pa od tistega časa nič več blizu in ne piše tudi ne več. Pa je sedaj on na vrsti, da ji odgovori. Za njim ne bo tiščala. Naj nikar ne misli.

Da bi se nekako raztresla, je Vida vzela v roke Vigred. Je brala nekaj časa, pa ni vedela kaj. Spustila je časopis kar na tla in pričela spet razmišljati.

Če jo je morda kdo kaj obrekel? Sosea Réznica ji že od otroka naprej ne privoščí nikoli nič dobrega. Se potaji včasih, pa hitro spet udari po njej, brž ko se ji ponudi prilika. No, če je besedam in spletkarjenju te ženske nasedel, ga pa prav gotovo ne vzame. Morebiti je pa zvedel, da so pred njim že drugi fantje hodili za njo. Kaj more ona za to. Saj takrat je bil Ivan še prav za prav otrok. In nihče ji ne more nič očitati. No ja, tistih nekaj poljubov. Drugi pač niso tako umerjeni, kakor je pa sam, ki jo doslej še ni nikoli poljubil. Ni se ji zdelo vedno prav. Sedaj se ji pa kar dobro zdi, da je bilo tako. Vida je zamahnila po muhi in se obrnila na drugo stran.

Sicer pa. Alenka ima prav, da naj možki nikar ne jemlje starejše ženske. Je kar vselej rado narobe. In Ivan ni še vajen gospodarstva. Bi morala ona poprijeti. Kasneje pa nobena ne da rada vajet iz rok.

Pa ni prav, če ženska hlače nosi. In menda zato tako priganja k poroki, da bi se prej znebil skrbi. Zaljubljen vanjo kar gotovo ni. Saj še biti ne zna. Pravijo, da se največkrat ljubezen razvname šele v zakonu. Pa če se ne bo —? Da zna biti Ivan prav po bohinsko trmoglav, pravkar občuti.

Seveda. Res je sedaj največ dela. Košnja in žetev in še spravljjanje rovtov. Tako se bo pač skušal izgovarjati. Eee, pa ne drži. Za nekaj vrstic bi že dobil časa, posebno ko ga pisanje prav nič težko ne stane. In v vas bi bil tudi že lahko večkrat prišel, če bi bil fant kakor se gre.

Vidi so misli za nekaj časa zastale. Potem si je pa morala priznati, čeprav nerada, da je Brdnikov Ivan zanjo premalo fanta. Saj to spoznanje bi si bila rada utajila, pa si ga ni mogla. Kaj bi lagala sama sebi.

Vida je sedla na rob postelje. Udarila se je z dlanjo po čelu: »Le kaj je meni vsega tega treba?«

Če bi razdrla? Sedaj, ko ga že več tednov ni blizu, ne bo nihče verjel, da si je ona premislila. Vsi bodo rekli, da je Ivan pustil njo. In ji bodo privoščili. Posebno Reznica. Res da ni šlo še tako zares, ko še ne pripravlja bale. Pa vseeno. Le kaj se je pomočila v to. Seveda. Tako dobrega se je kazal in tako lepo je prosil.

Vida je stopila na tla. Ni si več prikri-vala, da je zašla v neprijetno zagato.

Danejevi Vidi je šlo najprej na jok. Nato se je pa ujezila in topotnila ob tla: »Golida bohinska! Ne povem mu jih premalo.« Odločila se pa še ni bila, da dogovor podere. Morebiti. Morebiti pa tudi ne. Ko bi ne bilo zavoljo ljudi. Vida je obula na boso nogo sandale in po tihem, da bi ne zbudila mame, ki je vsa zdelana dremala spodaj v kamri, odšla na vrt.

»Morebiti je pa to zameril,« je mislila Vida grede, »ko še doslej nisem šla pogledat njegove domačije. Pa tega nisem kri-va jaz. Naj se z Matijem zmeni. On je vedno in vedno odlašal. Utegne mi pa priti tudi to še prav.«

Danejeva Vida je začela misliti samo s pametjo in nič s srcem. Še dokaj bolj kakor Bregarjev Ivan. Pa tega se ni zavedala.

Ob gorah so se že nabirali oblaki. Se bo le napravilo k dežju. Bi bil tudi potreben. Skozi sadovnjak je potegnil veter. Za-

majal je veje in se zaletel še naprej v turščico in razvihral njene široke liste.

Vida se je druge kratí najraje ustavljala pri svojem ograjenem vrtcu in se veselila cvetja, ki ji je kaj lepo uspevalo. Danes jo pa cvetje ni veselilo. Sedla je v senco nekoliko v breg in se zagledala v polje.

Spomladi, ko je Ivan prvič prišel, so komaj dobro odgnale ozimine. Čas je hitro mineval in kar mimogrede so žita pričela zoreti. Najprej ozimni ječmen. Požele so ga in oplele strnišče, ko je bilo med ječmen sejano korenje. Pod srpi so padle zlateče se pšenice in vsa druga žita. Le ovisi še stoje in redkokatera jara rž. Polje, ki je prej valovilo v vetru, je sedaj eno samo strnišče. Kdaj spet vzklije iz preoranih njiv novo življenje? Po polju bodo vzcvetele in zadišale ajde, ona sama bo pa ostala — požeto strnišče. In ko bo v jeseni ajdo žela, se bo komaj upala ozreti naokrog. Vse se ji bo posmehovalo — zapuščeni nevesti.

Vidi je bilo bridko pri duši. Skrčila je kolena, se oprla obnje s komolci in naslonila glavo v dlani. Njene misli so se nekako utrudile in zastale.

Rahli koraki na stezi pod njo so jo predramili. Dvignila je glavo. Tik pod seboj je ugledala učiteljico Francko. Nehote jo je obšla nejevolja nanjo, čeprav jo je imela doslej vedno rada. Ona je bila tista, ki je pripeljala Ivana v hišo. Prav malo se je morala premagati, da je mogla nasmejano pozdraviti: »Dober dan, gospodična!«

»Bog daj, nevestica!« je odzdravila ne več mlada učiteljica in koj še vprašala: »Kaj razmišljaš?«

»O, nič.« Vida je narahlo zardela. Zazdelo se ji je, kakor da se učiteljica norčuje iz nje. Hotela je že vstati, pa si je premislila. Francka se je naredila domačo in je prisedla k Vidi.

»Kako ti gre, Vida?« je bila Francka prijazna.

»Nič prida,« je odsekala Vida.

»Kaj pa je?« je zaskrbelo učiteljico.

»V lepo zagato ste me spravili,« je opomenela Vida.

»Jaz tebe?« se je čudila Francka. »Ko sem te izmed vseh učenk imela najrajši.«

»Ne rečem, da ne. Samo tistega vašega nečaka, tistega Blejca ni bilo treba pripeljati v hišo.« Vidi se je jezik razvezal,

»Kaj ti je pa naredil?«

»Nič. Saj ga že celo večnost ni več bližu in ne piše tudi ne več. Saj res. Samo v sramoto me je spravil. Misli, da se bom pulila zanjga.« Vida je bila huda.

In se je tudi učiteljica Francka, Ivanova teta, razvnela: »Viš ga. Ga je spet prišlo. Že kot otrok se je rad kujal.«

»Kaj na blejski strani nobena šiba ne raste, da bi mu bili trmo izbili?«

»So mu stari starši vedno dajali potuho.« Učiteljica Francka se je kar nekako opravičevala.

»Kar povejte mu —« Vida ni mogla skončati zastavljene besede. Jo je Francka prestrigla:

»Mu boš že sama. Ne bo dolgo, ko bo tukaj. Mi je pisal —«

Sedaj je pa Vida segla v besedo: »Tako! Vam je sporočil. Meni se mu pa ni zdelo vredno. Naj kar gre, od koder je prišel.«

»Ne, ne, Vida!« je mirila Francka: »Ne smeš podreti. Ti si kakor rojena za dobro mater. In Ivan ne more dobiti boljše, ko je sam še precej otročji. Boji se te, pa je naročil mene k vam, da bi ga zagovarjala.«

»Nič ne obljubim.«

»Nikar, Vida. Jaz ti vezem že prte za na bale. Boš videla, kako lepo ti urediva dom.«

»Me kar nič več ne veseli.«

Beseda je začela zastajati. Da obe reši iz zadrege, je Vida povabila Francko na zgodnje slive. Vida je potresla še mlado drevo. Potem sta se pa obe sklanjali in pobirali in uživali sladko sadje. Na prejšen razgovor sta pa kar nekako pozabili. Spomnili sta se ga šele, ko sta zagledali Ivana, ki je zavil s poti in se peljal s kolesom po stezi naravnost proti njima.

Pozdravili so se. »Vročje je danes,« je pristavil Brdnikov.

»Ti utegne biti še bolj,« je namignila teta Francka.

»Zakaj?« Ivan se je ozrl na Vido, ki se zanj skoraj ni zmenila. Še sliv mu ni ponudila.

»Še vprašuješ,« je postala huda učiteljica. »Se mar tako zanemarja svojo nevesto?«

»Nisem utegnil,« se je skušal zagovarjati fant. In res mu je postalo pošteno vroče ob misli, da sta se teta in Vida vse zgovorili.

»Papapapa. Koga drugega dobi, da ti

bo verjel, jaz ti ne in Vida tudi ni tako slepa, da bi ti. Kujal si se spet,« je kar naravnost zabrusila teta nečaku.

Sedaj ni mogla tudi Vida biti več tiho. Na pol za šalo, na pol pa pikro je podražila: »Morebiti si je pa drugo poiskal.«

In se Ivan ni znal premagati. Nekako jezljivo je odgovoril: »Iskal je nisem. Ponuajajo mi jo pa. Sama njena mama me je nagovarjala.«

Vidi je silila rdečica v obraz. Z vso silo jo je zadrževala. Francka je pa omalovažujoče vprašala: »Le katero?«

Ivan je zatrmoglavil: »Zidarjevo Majdo, če hočeš vedeti. Ji moreš kaj reči?«

Učiteljica Francka je napravila strog obraz: »Dekletu ne bom delala krivice. Le to vem, da bi se vzela dva otroka.«

»Nisem rekel, da jo bom vzел,« je jermal Ivan besedo nazaj.

»Pa čeprav,« se je oglasila Vida.

»No, Vida!« Ivan je postal ves krotak.

Danejeva Vida pa je že vedela svoje. Povedati pa ni marala. Bi utegnil kdo videti. Zatajila se je, kakor se že davno ni in povabila učiteljico in nečaka v hišo. Postregla jima je kakor vedno. Poroke ta dan ni nihče upal več omeniti.

Ko sta Francka in Ivan odhajala, je Vida namenoma povabila samo učiteljico, naj še pride.

»Kaj pa jaz?« se je oglasil Brdnikov.

»Ko imaš toliko deela —« je zategnila Danejeva Vida.

Ves zamišljen je vozil Ivan nazaj onkraj Save. V Leških klančih bi bil skoraj padel s kolesom. Komaj se je še ujel. Zavedal se je, da je naredil nekaj narobe, kar se mu bo bridko otepalo.

Med tednom je pa Brdnikov Ivan prejel po dolgem času spet pismo od Danejeve Vide. Roka se mu je tresla, ko je odpiral ovojo. Po prvih besedah je pa prebledel. Vida je pisala:

Ivan!

Menda si že sam sprevidel, da midva ne spadava skupaj. Grdo bi bilo od mene, če bi Ti tega ne upala koj povedati, ko imaš sedaj lepo priliko pri Zidarjevi Majdi. Ali si pa katero drugo poišči. In name nikar ne bodi hud, kakor tudi jaz na Te nisem. Če se kdaj srečava, ni treba, da bi se drug drugemu ognila.

Z Bogom!

Vida Danej.

Brdnikovemu Ivanu se odslej nič več ni mudilo s poroko. K sebi je vzел teto Nežo, očetovo sestro, ki mu je še več let gospodinjala. In kakor bi bil vedel, da utegne Vidi zavoljo njega kdo kaj reči, češ da jo je pustil, je za božič pisal Vidi kar na razglednici, da je lahko vsakdo bral:

Draga Vida!

Čeprav me nisi hotela, ne zameri, da Ti vseeno voščim vesele praznike in srečno novo leto.

Ivan Bregar.

Vidi se je to dobro zdelo. Pisanja pa nikomur ni pokazala. Še učiteljici Francki ne. Kaj pa ljudi briga. Naj govore kar hočejo.

Danejeva Vida in Bregarjev Ivan sta še večkrat prišla skupaj. Oba sta bila še samška. Da bi se pa vzela, pa niti mislil ni nihče več. Ne Vida ne Ivan.

So pač razmere tako nanesle.

K o n e c.

Šopek marjetic

Jože Krivec — (Konec)

Korak se mu je ustavil. Ne more naprej. Zdi se mu, da še vedno ni dovolj odločen.

Ob poti je zagledal pred seboj Bojančka, ki je kopal v zemljo peč. Ves je bil zatopljen v svoje delo, da je mogel Ivan priti prav za njegov hrbet. Besede, s katerimi ga je hotel nagovoriti, so mu zastale v prsih. Srce jih je stisnilo, da so se zadušile. Zdrznil se je v strahu, da ga bo

mogoče otrok grdo pogledal, če mu je Irena povedala kaj o njunem begu. Zbežal bo od njega in nič več se ga ne bo oklepaj ali se mu zapletal med noge kakor svoj čas. Nič več ne bo spraševal po pravljici o Rdeči kapici, ki mu jo je tolikokrat pripovedoval... Mogoče se je na ta način Irena maščevala nad njim. Vendar zbežati ne more več...

»Kaj delaš, Bojanček?« je začel z ve-

liko muko. Glas se mu je tresel in noge so se mu šibile. Od tega trenutka in odgovora je vse odvisno. Videl bo, če je zasadila v otrokovo srce že kaj sovraštva proti njemu.

Ampak listi marjetice so mu dobro pre-rokovali...

Bojančkove roke so se ustavile. Ko ga je zagledal, se je pognal proti njemu in se oklenil njegovih rok.

»Papaček! Moj papaček! Si le prišel po mene?« Ves se je obesil nanj in Ivanu so zablestele v očeh svetle solze. Srce je vrglo s sebe težko breme, negotovost se je izgubila. Namesto praznine se je vrnilo vanj zadovoljstvo. Ni se mogel premagovati, da ne bi dvignil Bojančka in ga pritisnil na lice. Zgubane in starike poteze na obrazu so se razlezele v zadovoljno smehljanje.

Bojanček je klepetal kar naprej, mu pokazal izkopano pečico v zemlji in ga ni pustil do besede. »Nisem več bolan, veš, nič se me ne boj! Že dolgo letam zunaj, nikjer me ne boli. Si se bal, da bi zbolel, če bi bil prišel pogledat k meni?«

»Kdo ti je rekel, da sem se tega bal?« je spraševal Ivan in ga ljubkoval.

»Mamica je rekla. Si se zelo bal? Zdaj se ne boj več! Ali se še bojiš?«

»Nič več! Zdaj sem si že upal priti kakor vidiš,« mu je odgovoril. Milo mu je bilo pri duši, ker je videl da je Irena o vsem molčala in je torej pustila v srcu otroka kljub svoji veliki bolesti sijati svetel sončni žarek.

»Ali bova šla z mamico v mesto? Saj si prišel po naju! Že tako dolgo mi nisi povedal nobene pravljice! Mamica jih ne zna toliko. Ti lepše veš o Rdeči kapici.«

»Danes še ne bosta mogla z mano. Prišel sem le pogledat, kako je z vama. Vidim, da si popolnoma zdrav, zato bom prišel jutri po vaju. Le povej mamici, da bom prišel!«

»Jutri boš prišel? Ne boš pozabil? Moraš priti, veš, papaček!« je zatrdil Bojanček.

»Bom prišel. Seveda bom! Nà, tu sem ti prinesel čokolado in bonbončke! Nesi jih lepo k mamici in ji povej, da pridem jutri po vaju. Le povej, Bojanček!«

Še ga je ljubkoval in stiskal k sebi. Naposled je otrok stekel proti hiši. Ivan

je stal nepremično, dokler ni izginil za vrati, visoko mahajoč s čokolado v roki. Ivan je odšel proti mestu in se izognil očem, ki so se kmalu nato s praga hiše ozirale proti gozdu, kamor je kazal Bojanček.

»Jutri pride po naju! Jutri!« je plesal Bojanček okrog mamice in se opletal v njeno krilo. »Ne bo pozabil, je rekel!«

Ivan Potočnik je moral izpolniti obljubo, ki jo je dal Bojančku. Ni se tega bal, vendar mu je bilo navsezadnje le malo nerodno. Nekdo mora biti prvi, ki bo ponudil roko. Od tega ni smel več odmakniti svojega koraka. Prejšnji dan je obljubil, da bo prišel in Bojanček je gotovo vse povedal ter tako pomagal do sprave. Tako se mu je posrečilo izbrati najboljšo pot. Fantek, ki ga še vedno ljubi, bo hotel k njemu in z njim v mesto. Samo naj se prikaže, takoj se ga bo spet oklenil. Seveda tudi Ireni ne bo preostalo nič drugega, kakor da bo šla z njim. Od otroka se ne bo mogla ločiti. Ivan je dobro vedel, da je njeno srce tesno povezano z otrokovim in da bi drug brez drugega ne mogla dolgo živeti.

Irena se je na to svidenje hotela temeljito pripraviti. Vso noč ni mnogo spala, tuhtala je in delala načrte, kako se bo znesla nad njim in mu poklicala v spomin vse, kar je storil in zaradi česar mu je pobegnila.

Spomin ji je splaval proti jutru nazaj v tista lepa leta, ko je na vsak korak visela nad njima sreča kot zrel sad. Lepi večeri, toliko lepo odigranih šahovskih partij, zlate jeseni s svojim čarom in vse svetle in dišeče pomladi, — vse to je plavalo kot v neko tenčico zavito pred njenimi očmi. Samo roko naj bi iztegnila in vse bi spet ujela... Hotela je, da se povrne tista sreča, ki sta jo izgubila. Zahrepenela je po njej kot otrok...

Kaj maščevanje? Čemu neki obujanje grenkih spominov? Ne! Malo lepega življenja in tihe sreče po teh raztrganih dneh! Malo dobrega srca, ki ga že tako dolgo pogrešam! Roke, ki bi me pobožala in usten, ki bi jih poljubila. — Tako je šepetalo naposled Irenino srce. Najmanjšemu očitanju se je odrekla, pozabila je na žalost in trpljenje.

Vdano je pričakovala popoldneva, ko se bo srečala z Ivanovimi očmi.

Kmalu popoldne je Bojanček odhitel v gozdiček, kjer sta se prejšnjega dne srečala s papačkom. — Spet bo prišel po isti poti. Tod hodi najraje, zato ga bom tu počakal, si je mislil otrok. Hotel se je prismejati s papačkom pred mamico, kakor bi ga bil on prignal.

Za Bojančka je pomenil ta dan nekaj izrednega. Ne le papačkovega prihoda, še bolj se je veselil svojega zdravja, da bo mogel v mesto. Nihče več se ne bo bal priti k njemu zaradi njegove bolezn. Lahko bo hodil vsak dan spet k teti in ji razlagal, kako sta se imela z mamico doma. V mestu se je med tem gotovo mnogo izpremenilo: igrače v izložbah so zamenjali. fantki bodo v parku bili žogo in on jih bo gledal, po Dravi bodo plavali tu pa tam že splavi. Koliko novega! V tej hiši na položnem hribčku je bilo lepo, vendar on se ni mogel docela privaditi nizkemu črnemu stropu in majhnim okencem. Prej, ko je bil v mestu, je neprestano silil ven, da bi se lahko malo zdíjval. Zdaj je že hrepenel po mestu in njegovih stvaréh. Kdo bi mu vendar zameril? Še odrasli se ene in iste stvari kaj kmalu naveličajo; mnogo prej pa seveda otrok.

Ivan Potočnik se je res znašel spet na istem mestu kot prejšnjega dne. Komaj sredi popoldneva je prišel. Doma je še razmišljal ali naj naredi to pot ali ne. Bal se je, da bi ga mogla Irena vendar le odbiti. Končno se je le odločil, da mora na pot. Bojančku dano besedo mora držati. Prav zaradi njega ne sme niti za trenutek oklevati.

»Mislil sem že, da te ne bo, papaček!« je vzkliknil Bojanček, pritekél rdečih lic k njemu in se mu obesil za roke.

»Zakaj pa si mislil, da ne bi prišel? Saj sem ti vendar obljubil!« ga je potolažil Ivan. V njem se ni pokazalo še nič pravega veselja. Nekako zaskrbljen in zamišljen je bil, bolj redkobeseden.

»Dolgo te ni bilo. Že od poldneva sem sedel tu in te čakal,« je potožil.

»Res? Že od poldne? Potem si pa zelo priden! Kaj pa je rekla včeraj mamica? Si ji povedal, kar sem ti naročil?«

»O, seveda sem. Rekla je, zakaj te ni-

sem že včeraj pripeljal. Veš, ona bi že tudi rada šla v mesto!«

»Misliš?«

»Zadnjič mi je zagrozila, da bo sama odšla v mesto, če ne bom priden!« je dejal.

»No, pojdiva še po njo!

Ivan ga je prijel za roko in šla sta proti hiši. Tesno mu je bilo pri srcu. Njuni koraki so se prehitro bližali k vratom, da se mu v glavi ni utegnila poroditi nobena prava beseda, s katero naj bi začel pogovor. Kljub tolikemu razmišljanju se je čutil premalo pripravljenega. Zdaj ne more več nazaj, ko je že pred vrati. V glavi se mu vse meša, misli so mu nekam utonile, le srce je pripravljeno, da bi sprejelo kako lepo besedo. O, saj bi jo tudi izgovoril rad, le da mu na jezik nobena taka ne bo hotela.

Nerodno je vstopil, da se je spotaknil ob prag. Z drhtečim glasom je pozdravil. Irena in njena mati sta sedeli pri mizi in se pogovarjali. Irena je delala ročno delo.

»Vidiš, mamica, sem ga le pripeljal. Saj sem vedel, da se mi ne bo zlagal. Glej ga, našega papačka!« je gledal Bojanček papačka in se postavil pred njega.

Vsak trenutek je dragocen in bo treba v pravem času zastaviti lepo besedo, da se ne bo vse podrló, si je mislil Ivan. Da bi premagal morečo zadrego, je kar tjavendan vprašal Bojančka: »Ti, Bojanček, imaš mamico rad?«

»O, to pa že! Glej, takoj ti bom pokazal!« Pognal se je k Ireni, ji splezal na kolena, da je morala potegniti iglo iz ročnega dela daleč vstran, da se ne bi zbdel. Z odprtima rokama jo je objel okrog vratu in jo krepko stiskal, da je prejšnji smehljajoč obraz morala malo spačiti.

»Vidiš, papaček! Tako jo imam rad!« Dolgo jo je stiskal, nazadnje pa pritisnil svoja ustea na njeno brado.

»Vprašaj jo, če ima ona mene kaj rada! No, vprašaj jo!« mu je Ivan svetoval in ves žarel v pričakovanju.

Medtem se je Irenina mati dvignila in odšla ven. Zdelo se ji je, da bodo vse lahko mirno uredili sami, nje ne rabijo. Če je tedaj nista rabila, ko sta hodila po

tisti poti med jablanami, po kateri je šel danes Ivan, jima še zdaj ne more biti v korist. Čemu bi jim bila v napotje? Gre vendar za njune stvari, a ona se v nje noče vmešavati, niti jih soditi.

Bojanček je najprej pogledal mamico v obraz, kakor bi se mu zdelo vprašanje smešno, potem ji ga je le rahlo zastavil: »Ali imaš, mamica, papačka kaj rada?«

Irena ni odgovorila. Bojančku je zašepetala nekaj na uho. Ta se je potem okrenil proti papačku in ga vprašal: »Ti imaš kaj mamico? Jo imaš rad?«

Nastali so kratki trenutki gluhega molka. Skozi okno so sijali na Ireno in Bojančka rumenkasti žarki pomladnega sonca. Po Ivanovem obrazu so se razlili odtenki sončne luči. Njihove oči so se srečavale in zdelo se je, da se z njimi pogovarjajo. Strmeli so drug v drugega in nihče ni vedel, kdo prav za prav mora odgovoriti. Vendar zavisi vse od ene same besede: da ali ne. — Ena izmed teh besedic bo odločila, kakor so odločili prejšnjega dne Ivanovo razpoloženje lističi marjetice. Ni bilo mnogo časa čakati. Ivan je čutil, da mora z odgovorom na dan. Prijetna misel se mu je porodila: Bojanček naj pove, kako misli!

»Bojanček, kaj praviš ti? Ali imam jaz mamico kaj rad?« ga je vprašal.

»Seveda jo imaš! Drugače ne bi bil prišel po naju!« mu je brž krepko odgovoril.

»Kaj pa mamica, misliš, me ima tudi rada?« spet vprašuje dalje.

»Tudi! Kakor jaz. Oba te imava rada!« je spet potrdil Bojanček.

Irena je bila srečna ob teh odgovorih. Vsa je žarela v zadovoljstvu. Spet je Bojančku zašepetala nekaj na uho.

»Pokaži, papaček, kako naju imaš rad!« je zapovedal otrok.

Taka je torej bila otrokova zapoved. Zadnja stopnica, katero je bilo še treba prestopiti.

Veselih lic je pristopil. Ni se mogel več premagovati. V njem se je nekdo oglašal, ki ga je priganjal k temu dejanju. Vse, kar je storil nekoč — zdelo se mu je, da je bilo tisto že davno — je čutil le še kot majhen in pozabljen madež na duši. Zdaj spet klije v njegovem srcu novo življenje, močno in svetlo, polno dobrote in nove vdanosti.

Oba je objel, a Ireni je šepetal: »Odpusti mi, Irena! Zdaj bom drugačen!«

Irena iz same radosti ni mogla izreči niti ene besede. Le pogladila ga je mehko po laseh, najprej njega, potem Bojančka. Na Srečka, ki ga ni bilo tu, je le mislila in ga že naprej videla, kako bo srečen, ker se bo spet lahko vrnil domov. Vse besede, ki jih je pripravila za Ivana, da bi ga oštela, so se potopile nekam globoko, da jih ni več čutila. Srce ji je bilo lahko. Nekje za solzami radosti je vstajal znova srečen domek...

Zvečer je žarel zahod v ognjenem siju. Rdeče megle so pobarvale nebo in sonce je moglo biti tik pod grebenom Pohorja. Čisto nalahko je božal večerni vetrič Ireno, Ivana in Bojančka, ki so šli počasi v mesto. Ko so bili na vrhu zelenega brega, je Ivan zastrmel v žareče nebo in dejal:

»Irena, Jutri se bo rodil lep dan! Za njim pa bodo prišli še vedno lepši!«

Med zeleno travo je natrgal šopek belih marjetic in jih podaril Ireni. Nikdar ji ni podaril rož, ki bi jih bil natrgal s svojimi rokami. Zato jo je to tembolj iznenadilo.

Doma jih je postavila v kozarec s svežo vodo, da ne bodo tako kmalu zveneje in ji bodo v spomin na ta božji dan.

V N A Š I H D O M O V I H

Kuharski zapiski za december

Riž s krompirjem. Naloži v primerno kozico izmenoma v plasteh olupljen in narkhljan krompir; vmes riž posoli, popopraj in potresi s seseklanim mesom. Lahko so to ostanki kuhanega ali pečenega mesa ali

kaka klobasa ali kaka salama. Zalij potem z mesno ali zelenjavno juho toliko, da stoji za dva prsta čez riž in krompir. Duši na štedilniku ali peči v pečici, da se vse skupaj zmehča. Daj s kako solato ali polivko kot samostojno jed na mizo.

Parjen krompir s presnim maslom.

Krompir — dober je tudi rdeči — olupli in zreži na drobne kocke. V kozici prepraži na presnem maslu pol sesekljanje čebule in šopek zelenega peteršilja, dodaj nato pripravljene krompir, osoli in zalij do po-

ali presnem maslu sesekljano čebulo, dodaj jetra, hitro prepraži, potem posoli in dodaj še žlico paradižnikove mezge ter že kuhane ter odcejene makarone. Rahlo premešaj ter pusti, da se še malo prepražijo.

Domači zajček s sladko repo. Doma-

lovce z vodo. Dobro pokrij in pari bolj na robu štedilnika, da se krompir zmečča. Med parjenjem obračaj kozico, da bo ves krompir enakomerno mehak, premešati pa ni treba.

Jetra z makaroni. Seseklaj $\frac{1}{4}$ kg govejih ali zajčjih jeter. Prepraži na masti

čega zajčka ali samo slabše dele zreži na primerne koščke, deni v primeren lonec, dodaj malo peteršilja, zelene, čebule, korenja, zrno česna, nekaj kolesc pora, vršiček šetrajja, timeza in majarona, košček lovrorjevega lista, nekaj zrn popra in kumne, zalij z vodo in počasi kuhaj. Posebej

pa skuhaj naribano, nakrhljano ali na kocke zrezano sladko repo. Naredi blede prežganje, prepraži na njem odcejeno repo ter zalij z zajčjo juho. Dodaj še zajčje meso, malo pokuhaj ter daj s krompirjevim kosci na mizo.

Kvašene prestice. Mešaj 8 dkg presnega masla s 5 dkg sladkorja, dodaj $1\frac{1}{2}$ dkg kvasa, ki si ga raztopila v nekaj žlicah mlačnega mleka, malo limonove lupinice, ščepec soli in $\frac{1}{4}$ kg enotne moke. Naredi prestice in jih zloži na namazano pekačo. Pusti, da nekoliko vzhajajo, potem jih pomaži z oslajenim mlekom, potresi s sladkorjem in speči v srednje topli pečici.

Kakavovi obročki. Naredi testo iz 30 dkg enotne moke, 4 dkg presnega ma-

sla, 10 dkg sladkorja, 1 jajca, žlice kava ali kakavovega nadomestka, limonove lupinice, ščepec soli, 5 žlic mleka in $\frac{1}{4}$ pecilnega praška. Dobro pogneti in delaj obročke kar z mesnim strojčkom in vložkom za kekse. Pomaži jih z malo razredčenim kondenziranim mlekom in speči v dobro segreti pečici.

Rožičev zvitek. Naredi na deski testo iz $\frac{1}{4}$ kg enotne moke, 5 dkg sladkorja, 5 dkg presnega masla ali masti, 1 jajca, 10 dkg rožičeve moke, 1 pecilnega praška in če treba še nekaj žlic mleka. Zvaljaj testo za nožev rob debelo in namaži z marmelado ter potresi s pestjo grozdičev. Tesno zavij in speči na namazani pekači.

ZA PRIDNE ROKE

1. **Pleten žepni muf in kapica** za mladenke iz debele vozlačaste volne. — Muf prični ob ozki strani (32 petelj, pletilke št. 5) in napleti (samo desne) primerno velik pravokotnik. Za žepni razporek primerno število petelj odveriži in nasnuj nad njimi v sledeči vrsti istotoliko petelj. V ta razporek kasneje prišij patentno zadrgo in notranji žep. Stranska dela mufa prični s 5 petljami in obojestransko razširjaj vrste. V sredi tega ovala vpleti tudi razporek (za roke). Vse gotove dele podloži najprej s trdim platnom, nanj prišij plast vate, na to pa podlogo. Muf sešij in mu všij stranska dela. Žepni poklopec zapiramo s pletenim gumbom. — Za kapico napleti preobleko za obod, ki ga napolni z vato ali kapokom, za vrhnji del kapice pa obreži oglavje kakega starega klobuka, ki ga prišij lično k obodu.

2. **Pleten damski pulover z nordijskim vzorcem.** Za zvezdne proge porabimo ostanke volne. Rabimo: 360 gr črne, 60 gr plavičnomodre in 40 gr bele, srednje debele volne. Sprednji in zadnji del prični spodaj z robom: 7.5 cm — 1 desna, 1 leva, na to dalje z desnimi zgoraj, in sicer: 5 vrst črno, 1 vrsta: 3 petlje črne, 1 petlja modra in to izmenoma. (V sledečih vrstah so bele petlje ena nad drugo.) V prsni višini vpletemo sprednjemu delu eno modro in eno belo zvezdno progno. Rokav pletemo

razen prog vedno 1 desna, 1 leva petlja. Pričnemo spodaj: 5 cm — 1 desna, 1 leva, nato 1 bela progna, 5 cm črna —, progna itd. Rokav seveda primerno razširjaj. Ob vratu naberi primerno število petelj in 6 cm za ovratnik: 1 desna, 1 leva.

3. **K pasu pritrjen žepni muf** iz poljubnega blaga ali krzna.

4. **Plaščna obleka** iz volnenega jerseja. V podložni celotni predelni liniji učinkuje zelo vitko. Loke obrobimo svetlo, temu primerni so tudi gumbi, gumbnice in pa ovratnik.

5. **Športna obleka** s pletenimi prednjimi deli in hrbtom (200 gr volne).

6. **Dvodelna obleka** iz poljubnega blaga. Oplečnik, rokava, ovratnik in pas so pleteni.

7. **Zimska obleka** iz dvojnega blaga harmoničnih barv. N. pr. črna-rdeča ali modra, rjava — rumena ali toplo zelena, temnomodra-vijoličasta. Sprednji del je zgoraj okrašen s vezenino. Širino v pasu drži skupaj ozek pas, ki ga vežemo zadaj v petljo. Obleko zapenjamo na hrbtu z malimi gumbi.

Pridobivajte nam novih naročnic, ker s tem omogočate redno izdajanje našega lista!

Kupujte svoje elektrotehnične potrebščine v prodajalni

Mestne elektrarne ljubljske

na Mestnem trgu št. 1

Oglejte si zalogo lestenecv, miznih in drugih svetilk ter električnih aparatov za razne gospodinjske svrhe, vse prvovrstne izvedbe, kakor tudi žarnice za razne napetosti in raznih izvedb. Priključne ovrice in drobni zatikalni material nudimo po nizkih cenah in dobre izvedbe. Izvršujemo v stroko spadajoča popravila pri instalacijah, na aparatih in napravah najhitreje in v lastnih delavnicah

Ravnateljstvo Mestne elektrarne ljubljanske

Krekov trg šte. 10-II

Ako gre za zavarovanje, pride v poštev le

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 19

1. požar, vlom, nezgode, jamstvo, kasko, steklo, zvonovi;
2. doživetje, smrt; rente in dote v vseh možnostih; posmrtninsko zavarovanje „Karitas“. — *Zavarujte sebe in svoje imetje vedno pri naši domači slovenski zavarovalnici!*

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

Z A D R U G A Z N E O M E J E N I M J A M S T V O M

**v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 6,
nasproti hotela Union**

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodneje obrestuje. Daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu

Posojilnica je bila ustanovljena leta 1895.